

Kom terug

Rebekka van den Brink

Copyright © 2023 Rebekka van den Brink

Auteur: Rebekka van den Brink

Jaar van uitgave: 2023

Tekstcorrectie: VOF De Heren van Kopij, Delft

Druk: Boekengilde, Enschede

Vormgeving: Boekengilde, Enschede

Afbeelding omslag: Fly Away Fences, Seth Weber Art

ISBN: 9789464910360

NUR: 402

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur, redacteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

Aan die moedige mooie jij,
die in stilte soortgelijke wegen is gegaan.

Gooi een steen naar de dag
Zo ver als je kunt
Spoel het zout van je huid
Doof het vuur
Volg het spoor dat er ligt
Zoek niet wat er nooit meer is
Was het zand uit je haar
Geef een naam aan ieder jaar
Drink de tranen op je hand
Zwijg er van
Erf de ogen van je kind
Kijk er door
Koester je geheime hart tot het eind

Reis ver, drink wijn, denk na
Lach hard, duik diep
Kom terug

Droom een boot in de zon
Geef hem zeilen en wind
Kus een droevige mond heel zacht
Voor de dag begint
Bewaar een steen in je tas
Uit het land waar je sliep
Waar je de wonden opliep
Waar een koninkrijk verging

Haal de parels uit de zee
Geef ze weg
Vecht met alles wat je hebt
Verlies het goed
Wacht dan tot het lichter wordt
Je hebt de tijd

Reis ver, drink wijn, denk na
Lach hard, duik diep
Kom terug

'Kom Terug' door Spinvis

INHOUDSOPGAVE

Eerst dit	9
Hoofdstuk 1 De ene kant	15
Hoofdstuk 2 Niemandslaan	43
Deel A	43
Deel B	77
Hoofdstuk 3 Een andere kant	119
Deel A	119
Deel B	158
Hoofdstuk 4 Kom terug	195
Verklarende woordenlijst	205
Bronvermelding van de gebruikte citaten	216

EERST DIT

Het is het mooiste wat ik ooit heb ervaren. Het gevoel wanneer een totaal nieuw en onbekend landschap voor me opdoemt. De kracht van mijn benen geeft me het vertrouwen om door te gaan. De lucht in mijn longen, de zon op mijn huid en de rugzak op mijn rug. Alles wat ik nodig heb, heb ik bij me.

Tegelijkertijd is het juist dat onbekende wat me zo naar de keel kan grijpen. Het kan me zelfs zo diep beangstigen dat ik sommige wandeldagen met hartkloppingen ben begonnen, op het punt heb gestaan te stoppen. Terug te keren.

Het zijn pelgrimages. Reizen naar (en door) het nieuwe en onbekende. Daar waar ik mezelf ben tegengekomen en heb hervonden. Diverse malen, en op uiteenlopende manieren, heb ik oude en moderne pelgrimspaden bewandeld. Mijn verhaal is zelfs vervlochten met één van deze tochten. Toch is de echte pelgrimage in dit boek er één van de geest geweest. In zekere zin ben ik naar een onbekend land getrokken en ook hier gingen verwondering en angst vaak hand in hand.

Ik was christen en ik leefde in een wereld van geloof, overtuiging en vertrouwen. Dit verhaal vertelt van de weg die ik heb afgelegd van deze wereld naar een heel ander land: *de Wereld*.¹

¹ De schuingedrukte woorden verwijzen naar de verklarende woordenlijst achter in dit boek.

In de christelijke wereld heerst er een andere realiteit, bijvoorbeeld in de manier waarop mensen naar het leven om hen heen kijken. Hoe de dingen van de Wereld worden uitgelegd en begrepen. Onder christenen is er een andere taal die gebruikt wordt.

Dat die taal echt zo anders is, besepte ik pas werkelijk toen ik begon met schrijven. Wat wil het zeggen, dat ik 'een *getuigenis van God*' ben? Wat betekent dit voor iemand die niet christelijk is en niet bekend is met deze terminologie? En hoe veelbetekenend is dit juist voor een christen. Als je niet gelooft in (de christelijke) God, niet in deze wereld bent geboren, getogen of ingeburgerd, dan is dit alles een onbegrepen mysterie.

De tocht die ik heb afgelegd in mijn leven en op papier, heeft me naar een onbekende bestemming geleid. De Wereld waar er niet één God is. De Wereld waar ik als christen slechts een idee van had, maar die ik niet kende. Die onbegrepen andere kant. De dimensie waar vele talen worden gesproken, en waarin de wereld op vele wijzen kan worden begrepen.

Door mijn verhaal als ontdekkingsreiziger op te schrijven, heb ik een poging gedaan om uit te leggen hoe ingewikkeld en weerbarstig een dergelijke reis kan verlopen. Hoe moeilijk deze weg voor mij was en soms nog steeds is. Het achterlaten van alles wat me bekend en vertrouwd was, ging gepaard met tegenzin, angst en eenzaamheid. Wat maakt dat ik die weg dan toch ging? Voor ik me daartoe gedwongen voelde, heeft er eerst veel moeten gebeuren. De keuzes die hiermee gepaard gingen raakten namelijk niet alleen mijzelf, maar ook vele mensen om me heen. Ik voelde me vaak als een vis op het droge, naar adem

happend in een voor mij bedreigende omgeving. Een vreemdeling, overgeleverd aan het onbekende. Ik heb moeten rouwen, afscheid moeten nemen en opnieuw een weg moeten vinden. Als een pelgrim.

Het onder woorden brengen van mijn verhaal begon uit een zeker onbegrip naar mezelf, als een schuldvraag die me pijnigde. Hoe had ik het kunnen laten gebeuren dat ik mijn geloof verloor? Toen ik eenmaal aan het schrijven was, begon ik mezelf af te vragen of ik dit iemand zou willen laten lezen en wie dan. Een christen wil toch helemaal niet weten hoe iemand het gekoesterde geloof, jouw God, verlaat of verliest? Dat is toch uitermate pijnlijk? Ik moet denken aan de verbazing van mijn zus toen ik vertelde wat ik aan het doen was: “Maar zo’n boek wil toch niemand lezen?” Ze zei wat ik dacht.

Verskillende mensen hebben me zelfs stellig afgeraden mijn verhaal te publiceren. Die hebben aangedrongen me bewust te zijn van de sociale consequenties die dit kon hebben voor me. En als dit dan zo nodig van mezelf moest, of ik dan toch ten minste zou overwegen een andere naam te gebruiken. Het bevestigde mijn indruk dat er nog steeds een mist van schuld en schaamte hangt om geloofsverlies. Om wat ik te vertellen heb. Maar ik wil juist zeggen dat ik mij niet schaam en dat ik verlang naar een wereld waarin niemand zich meer hoeft te schamen voor wie die is. Ongeacht geloof of ongeloof.

Het is bijna onmogelijk om zowel ‘de christelijke wereld’ als mijn nieuwe bestaanswereld recht te doen en invoelbaar te maken. Toch heb ik het geprobeerd, omdat ik daar juist inzicht in wil geven. Ooit, nog veilig in mijn thuisland wonende, dacht

ik namelijk dat er maar enkele manieren waren om je geloof te verliezen. Geen enkele reden vond ik overigens terecht.

Mensen kunnen bijvoorbeeld van God verwijderd raken door opstandigheid en verzet, dacht ik, zoals de tiener die niet meer naar de kerk wil gaan. Iemand kan ook lui worden, geen zin meer hebben om naar de kerk te gaan. Dan is diens geloof niet meer warm, maar lauw geworden en vervolgens wordt het koud². Dat betekent dat iemand langzaam afglijdt. En dan, als laatste reden die ik me kon bedenken, zou iemand 'de wetenschap' te belangrijk hebben kunnen gaan vinden. Diegene kan dan niet meer in de wonderen van *de Bijbel* geloven.

Toen alles nog zo duidelijk en helder voor me was, waren alle drie deze opties voor mij onbegrijpelijk. Dit zou mij natuurlijk nooit gebeuren. Deels kreeg ik gelijk, want mijn eigen weg verliep inderdaad heel anders. Inmiddels weet ik ook dat er velen met mij zijn van wie het pad niet zo 'pijnloos' is verlopen als ik me destijds had voorgesteld. Er zijn zo veel mensen die zich alleen hebben gevoeld, zoals ik me alleen voelde.

Met een verwijt naar mezelf, begon ik met schrijven. En schrijven deed ik. Kantje na kantje vol hanenpoten, tekstverwijzingen en vragen. Ik heb talloze dagboeken en aantekeningen teruggelezen. En tijdens deze papieren tocht gebeurde het. Onderweg begon ik weer met mezelf en mijn keuzes te sympathiseren, met mijn worstelingen en mijn strijd. Hiermee is mijn doel bereikt.

2 'Ik weet wat u doet, hoe u niet koud bent en niet warm. Was u maar koud of warm! Maar nu u lauw bent in plaats van warm of koud, zal Ik u uitspuwen.' (Openbaring 3:15-16)

Ten minste één persoon heeft *bemoediging*, herkenning en troost gevonden in dit verhaal. Die persoon was ik.

Ook een reis van duizend mijlen begint met een eerste stap.

Lao-Tse